

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 453/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 3 C/468/2001-89 z 18. marca 2009 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 14 Co/28/2010-114, 14 Co/29/2010-114 zo 17. júna 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. septembra 2010 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 C/468/2001-89 z 18. marca 2009 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 14 Co/28/2010-114, 14 Co/29/2010-114 zo 17. júna 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Bývala štátna organizácia – Okresný úrad práce v B. ma prakticky bez právneho dôvodu dňa 16. II. 1995 zažalovala u súdu za príspevok na hmotné zabezpečenie v nezamestnanosti, na čo tento úrad ex lege právny nárok nemal, čo bolo vzhľadom na jeho status povinnosťou vedieť! Napriek tomu, že som sa proti tomuto bezpráviu v súdnom konaní vedenom pod č. k. 7 C 77/95 všemožne bránil, naše súdy, ako vždy, dali za pravdu št. úradu a ja som tento súdny spor suverénne prehral, a to ich vynesenými rozsudkami, zo dňa 15. III. 1995 a 13. IX. 1995 /KS-KE; sp. zn. 16Co 265/95-37, ktoré nadobudli právoplatnosť dňom 15. XI. 1995. Táto svojvôľa a ich impertinencia ma natolko pohla, že hneď o dva dni od tohto dátumu som podal dňa 17. XI. 1995 dovolanie na Najvyšší súd SR, ktorý v ňom zhliadol závažnú vadu konania a spočívajúcu v tom, že na danú vec nemali naše všeobecné súdy zo zákona kompetenciu, a preto svojím konečným uznesením sp. zn. 2 Cdo 53/98, zo dňa 17. VI. 1998, mnou napadnuté nezákonné rozsudky nižších súdov zrušil a celé toto konanie zastavil s tým, že „Vec postupuje Národnému úradu práce – Okresnému úradu práce v B.“ na doriešenie v rámci správneho konania, čo sa nestalo dodnes! A následne nehľadiac, kedy k tomu dôjde, som podnikal na súdnej pôde iné kroky v mnohých iných súdnych konaniach... na vrátenie mi mojich neprávom odňatých peňazí, lebo už neboli štátne, keďže ešte predtým a na zásah exekútora som ich musel v mesiaci januári r. 1998 zaplatiť, lebo som sa obával, že pokiaľ to neurobím „vyrabuje mi môj byt“! Týmito súdnymi konaniami som, medzitým hľadal pravého vinníka, resp. ten subjekt, ktorý sa na môj úkor obohatil, keďže v tomto čase prebiehali v štátnej správe mnohé štrukturálne a organizačné zmeny – rôzne reorganizácie, keď raz bol úrad štátny, potom s tým istým poslaním, verejnoprávny, samosprávny, záujmový atď., medzi ktoré som zarad'oval aj exekútora, ale ten na viacerých súdnych pojednávaniach prehlásil, že on síce peniaze odo mňa zinkasoval, ale neponechal si ich pre seba. A to ma potom doviedlo k tomu, že som podal na súd ďalší súdny návrh pod týmto č. k. 3 C 468/01 dňa 21. VI. 01 (podaný súdu dňa

21. VI. 01) a spoliehal som sa, že súd aspoň v tomto konaní všetky uvedené okolnosti prehodnotí a plne zohľadní, ale veľmi som sa sklamal, pretože Okresný súd v B. svojim nesprávnym rozsudkom 3 C 468/01, zo dňa 18. III. 09, moju žalobu, zo dňa 21. VI. 09 v plnom rozsahu zamietol a krajský v Prešove svojim rovnako nezákonným a konečným rozsudkom sp. zn. 14Co/28/10-114 tiež ...29/10/ moju nádej pochoval, keď mnou napadnutý rozsudok prvostupňového súdu svojim odvolaním, zo dňa 30. IV. 2009 bezvýhradne potvrdil, keď rovnako nesprávne túto vec po právnej stránke posúdil! Preto za túto skrivodlivosť musí nasledovať táto ďalšia ústavná sťažnosť, a to v nádeji, že náš ústavný súd mi ušlé straty konečne spravodlivo raz vynahradí!...

Porušenie mojich základných a ľudských práv vidím predovšetkým v nesprávnom právnom posúdení veci všeobecnými súdmi v tom, že môj uplatňovaný nárok na náhradu škody titulom vydania mi bezdôvodného obohatenia nebol súdmi posúdený v intencii občianskeho hmotného práva objektívne v zmysle § 100 a násl. Občianskeho zákonníka...»

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom a rozsudkami okresného súdu č. k. 3 C/468/2001-89 z 18. marca 2009 a krajského súdu č. k. 14 Co/28/2010-114, 14 Co/29/2010-114 zo 17. júna 2010 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a aby sťažovateľovi priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom okresného súdu č. k. 3 C/468/2001-89 z 18. marca 2009 a postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 14 Co/28/2010-114, 14 Co/29/2010-114 zo 17. júna 2010, a to z dôvodu, že všeobecné súdy jeho vec nesprávne právne posúdili.

1. Pokiaľ ide o námietku porušenia označených práv sťažovateľa okresným súdom, ústavný súd uvádza, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu, keďže proti nemu bol prípustný opravný prostriedok (odvolanie), ktorý sťažovateľ aj využil a krajský súd o ňom rozhodol.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5

ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (podobne napr. I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02, III. ÚS 46/2010).

2. Z princípu subsidiarity vychádzal ústavný súd aj pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu, pričom z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 3 C 468/01 zistil, že 13. septembra 2010 sťažovateľ podal proti napádanému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dosiaľ nerozhodol.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ svoje námietky uplatnil v sťažnosti podanej ústavnému súdu, ako aj v dovolaní, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, bude rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na

ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd, majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010